

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
őnnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 143. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1914 június 26

Szomorú kilátások.

Régi közmondás, hogy a baj nem szokott egyedül járni.

Szomorúan tapasztaljuk ennek igazságát most Nagyvárad városánál s látjuk, hogy nem egészséges az a rohamos fejlődés, amelyet Nagyvárad az utóbbi évtizedben elért. A törvényhatóság ugyanis nem vigyázott arra, hogy ennek a fejlődésnek szilárd alapja legyen.

Amikor a rengeteg új dolgokat megszavazta, a milliós kölcsönöket gyors egymásutánban felszedte, a figyelmeztető szóra az volt a válasz, hogy a fejlődő város polgársága megbirja a terheket.

Mikor azonban a főszámvéző a közköltő emeléssel előállott, az ellen kézzel-lábbal dolgoztak, pedig akkor még jobb idők voltak s a polgárság megbirta volna a városi adó mérsékelt emelését. De hát hova lett volna akkor a népszerűség? Nem mondhatta volna senki, hogy megint megmentette a szegény polgárságot az adóemelésétől.

Igy tornyosult össze a városi pénztár felett évről-évre a veszedelem, amelylyel egyszerre megbirkózni még normális viszonyok között is alig lehetett volna. Amig be nem ütött a krízis, merő népszerűség hajhászatból utját állották, hogy a polgárság általuk hangoztatott teherbíró képességét mérsékeltén vegye igénybe a város s ennek most adja meg az árát keserűen a polgárság.

A legnagyobb nyomoruság idején, mikor a két éve tartó gazdasági krízis valósággal kikoplaltatta a polgárságot, mikor a műhelyekben pihen a munkáskéz, mikor az üzletek forgalma a minimumra re-

dukálódott s a munkások ezrei munkanélkül vannak, kéréstől szigorral tolul előtérbe az óriási pótdóemelés, a mely elől kitérni nem lehet. Ez azt az adóemelést korántsem újabb beruházások, a város tovább fejlesztése követeli, hanem a multak hibájának eliminálása, az eddigi rossz gazdálkodás miatt előálló kényszerhelyzet teszi elkerülhetlenné.

Kissé későn érkezett a miniszteri intelem, amelylyel figyelmezteti Nagyváradot, hogy ezután legalább jobban gondolja meg, hova adja ki a milliókat, ha ugyan lesz.

A most engedélyezett 3 millió legújabb kölcsönből létesítendő közintézmények ezen összeget teljesen igénybe veszik, abból tehát más célokra kiadni semmit sem lehet, már csak az elszámolás kötelezettsége miatt is.

A város a bevételeiből, az eddigi városi pótdó kulcs mellett a kiadásait nem képes fedezni, pedig a jövő évben már az újabb 3 millió korona annuitásának egy része is a városi pénztárból lesz fedezendő. Az 1915. év végéig pedig szó sem lehet újabb kölcsönről, tehát egyetlen kivezető ut a kátyuból a városi pótdó emelése, még pedig tekintélyes perccenttel.

Hogy a már is nyomoruságos viszonyok között tengődő polgárság miből viseli a régi terhekkal együtt az újakat, azt bajos volna megjósolni.

A képviselőház szombati ülése.

A képviselőház szombaton délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen a további teendőket fogják megállapítani.

Péter király és Sándor herceg.

A szerb trónörökös és a monarchia.

A Neues Wiener Tagblatt írja: Egy proklamáció, amelyet Péter szerb király bocsátott ki, hogy közölje népével, hogy egészségi okokból egyidőre kiadja kezéből a kormány gyeplőit és a kormányzást a trónörökösre bizza, alkalmat adott oly híresztelésekre, amelyek küszöbön állónak mondják Péter király lemondását.

Párisban és Londonban megtörtént ténynek tekintik a király lemondását és máris komolyan foglalkoznak Péter király e lépésének következményeivel. Mindenesetre különös találkozója az eseményeknek, hogy két nappal a skupstina feloszlatása és az új választások kiírása után királyi proklamációval hirdetik ki a régensséget.

Sándor trónörökös, aki a legkimondottabb képviselője a tisztikar nézeteinek, fogja vezetni az előreláthatólag rendkívül heves választási harc idején a kormány ügyeit, mint régens.

Sándor trónörökös az exponense annak a felfogásnak, amelyet a tisztikar táplál a balkáni helyzetről, oly célokat követ, amelyek messze esnek Európa ama óhajától, hogy a békét Európa keletén és ezzel magában Európában megóvja.

Sándor trónörökösről jogosan, vagy jogtalanul-e — ezt most nem lehet megvizsgálni — azt mondják, hogy az Ausztria-Magyarország elleni ellenséges nézetekben semmivel sem marad el a bátyja, György herceg mögött, hogy világosabbak legyünk: a szerbiai sovinszta irányzat hatalmas oszlopát látja benne.

Hogy hová vezet ez az irányzat, azt egyelőre nem tudni, de annyi bizonyos, hogy ebből a szempontból is figyelemmel kell kísérni a belgrádi eseményeket.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

A szerb király nem mond le.

Belgrád, június 25. A szerb sajtóirodát felhatalmazták, hogy a külföldön Péter király állítólagos lemondásáról elterjedt híreket kategorikusan megcáfolja.

A király, mint már közöltetett, Vranja fürdőbe utazott és a kormányzást a fővárosból való távolléte idejére a trónörököse bízta. Nincs semmi ok, amely egy ily fantasztikus híresztelés keletkezését igazolná.

A királygyilkos tisztek terrorizmusa.

Bécs, jun. 25. Az ugynevezett királygyilkosok, akik ezelőtt tizenegy esztendővel megölték Sándor szerb királyt és feleségét és vérfürdőt rendeztek a belgrádi konakban, nem tüntek le a szereplés színpadáról. Vezetők, Damian Popovics, Kosztics és Gruics katonatisztek évek óta valósággal zsaroló voltak Péter királynak és annyira terrorizálták a hadsereg vezetését minden dologban, hogy feltétlenül érvényt tudtak szerezni akaratuknak.

Pasics miniszterelnök régóta rossz szemmel nézte a királygyilkos tiszteknek ezt a hatalmaskodását és mindent elkövetett, hogy terrorizmusukat megszüntesse.

Pasics legutóbbi lemondása is arra a tényre vezethető vissza, hogy a már említett tisztek, Popovics, Kosztics és Gruics azzal a követeléssel álltak elő, hogy udvari és egyházi ceremóniáknál a hadsereg legyen az első. Pacics nem egyezett ebbe bele és inkább beadta a lemondását, de Pacics népszerűsége és tekintélye oly nagy, hogy ezzel szemben a király nem talált oly megbízható erőt, akire a kormányzást nyugodt lélekkel rábízhatta volna.

Ezért ismét kinevezte Pacicsot miniszterelnöknek és minthogy más kibuvót nem talált, inkább Sándor trónörököse bízta az

uralkodást, semhogy a királygyilkos tisztek terrorizmusának engedjen. Ez tehát Péter király szenzációs elhatározásának az igazi oka, nem pedig a királyi kéziratban használt betegség.

A közigazgatás reformja.

Budapest, június 25.

A közigazgatás tovább tárgyalta az államosításról szóló javaslatot. A tárgyalás során több felszólalás történt, melyek alapján több módosítást fogadtak el. Tisza István szintén a felszólalók közt volt s különösen védelmébe vette a javaslatot az alispán és főispán közti viszony rendezésénél. Hédeváry a főispáni állás szükségessége mellett beszélt. A tárgyalást holnapra halasztották.

A munkanélküliek Harkányi miniszternél. A munkanélküliek küldöttséget menesztettek a miniszterhez. Fél-tizenkettőkor fogadta báró Harkányi János kereskedelmi miniszter a küldöttséget, a melynek nevében Payer Károly, a szakszervezeti tanács titkára tolmácsolta a munkanélküliek kívánságait.

Harkányi János válaszában statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a kormány a magánvállalkozások szünetelésére való tekintettel 1912. óta rengeteg pénzt fordított beruházásokra. A jövőben is figyelemmel lesz a beruházások fokozására. Ez időszerezt azonban többet mint tettek, nem tehet a kormány.

A miniszter válaszában elhangzása után a küldöttség egyik tagja Rosenfeld Ignác igen élesen szólalt fel. A miniszter

válaszát nem vehetik megnyugtatósnak. A munkanélküli tömeg éhes és a kormány lesz érte felelős, ha rabolni fog. A kihívó hangú beszédre Harkányi csupán annyit válaszolt, hogy a kormány minden tőle telhetőt megtesz és a mai pénztelenségre való tekintettel nagyon rosszul teszik azok, akik izgatják a tömeget a helyett, hogy csillapítanak.

Nagy árvizek a vármegyében.

Eimosott vizimalom.

Lassacskán megújulnak a múlt évi szomorú állapotok. Eddig se jó szemmel nézték a gazdák a tul bő esőt, most már azonban oly arányokat kezd ölteni az abnormis esőzés, hogy gazdáink kezdenek kétségbeesni. Biharvármegye sok részében ismét víz alá jutott a termés, elpusztult a takarmány. A beállott esős időszak óta a legtöbb pusztulást a tegnapi felhőszakadás idézte elő.

Tegnap különösen a magyarszéki járás szenvedett sokat az esőtől. Délután 1 órakor kezdődött az eső. Eleinte csak szitált, de később valósággal ömlött a nagy felhőből a víz.

Egy óra alatt megteltek a hegyi patakok medrei s a lejtősebb helyeken hömpölygött a víz. Magyarszéken az utakat mindenütt víz borította. A hidak felett méteres magasságban folyt a víz. Közlekedésről szó sem lehetett.

A község határában Csakoly Vilmos malomtulajdonost egész családjával együtt komoly veszedelembé sodorta az ár. A víz elborította az egész malmot. A könnyű alapu épületet oly erővel támadta meg a víz,

AGGLEGENY — TEMETÉS.

Alapjában véve egész közönséges ez az én esetem, kedves barátom. Megtörténik az ilyesmi minden héten, de ép úgy megeshetik minden nap is. Először akkor éreztem ezt, mikor a Comédie nézőterén ülve Henry Becque híres „Hollók” című darabját hallgattam. Becquenek igazán nem kellett egyebet tennie, mint egy kicsit körülnéznie a maga kispolgári ismerősei közt s mindjárt találhatott egy Tessier-t. Az én históriám csak egy variánsa a francia drámairóának s talán csak abban különbözik tőle, hogy a befejező akkordjával, legalább nekem, adós maradt a sors; a történet azért így is egész, kerek sőt befejezettebb, mintha valami banális vége lenne.

Most már azonban elég a bevezetésből, halljad az én szomorú mesémet, ami sajnos annyira igaz, hogy még most is undorodva mondom el.

Volt nekünk egy nagybátyánk Pesten, a nagyanyámnak volt az öccse. Nyugalmazott kapitány volt az öreg s a gazdasszonyával élt egy ferencvárosi kis mellékutcában. Én akkoriban éppen Pesten voltam az egyetememen, másodéves filozópter s vasárnaponként fel szoktam keresni az öreget. Mikor legutóbb láttam, nagyon rossz bőrben volt s mindegyre panaszkodott. Mikor eljöttem

tőle — fiatalember hamar megújja a nyoszörgést — a gazdasszonya, az öreg Magda, sirva kért a folyosón, hogy holnapután megint menjek oda, mert ő fél, a százados ur sose volt még ilyen rosszul. Azzal próbáltam megnyugtani őt is, magamat is, hogy Józsi bácsi nagy hipohonder s mindig a felét kell csak elhinni a panaszainak. Megnyugtatósnak azért mindent megígértem s este irtam is egy kártyát az apámnak.

Két nap múlva reggel azzal kelt fel a háziasszonyom, hogy egy hordár keres azzal a hirtel, hogy meghalt a bátyám. Gyorsan megmosakodtam, felöltöztem s aztán megtudtam a hordártól, kinek az utolsó koronát adtam oda, — hónap vége volt — hogy Józsi bácsi az éjjel az üllői klinikán halt meg. Bizonyos szánalommal vegyes szomorúsággal gondoltam az öregre s elbandukoltam a klinikára. Az asszisztens, akinek bemutatkoztam, azzal fogadott, hogy a halottat nem láthatom, mert az előadási teremben van, de még ma kiadják a pompes funéresnek, ha érte küldünk. Az ajtóban már ott vár a temetési vállalkozó. Ez volt az első choque. Nem tudtam lerázni ezt a bámulatosan udvarias embert, aki szomorú arccal nézegette, hogy hány forint lehet a zsebemben s hányadosztályú temetést lehetne rendezni a „szegény százados urnak.”

Nekem első gondom volt, hogy felnéz-

tem Magdához a gazdasszonyhoz. Szegény sirva mesélte el, hogy a bácsi éjjel rosszul lett, ő orvosért szaladt a közeli klinikára az azután a mentőket hívatta s bevittette.

Egyre csak azt hajtogatta tört magyarsággal: „Olyan egy finom ur és mégis meghalni.”

Én aztán táviratokat küldtem haza, meg az elhunyt unokaöccsének s aztán az állomásparancsnokságra mentem bejelenteni az esetet és a temetés rendezését kérni.

„Na persze szegény Józsi, mondta az őrnagy, jól ismertem, mindig beteges volt. Na hát hiszen mindnyájan rapportra jelentkezünk egyszer a seregek Uránál.”

Örültem, mikor ettől a vénasszony-katonától megszabadultam s végre ebédelni mehettem. A temetési vállalkozó, vagy ahogy Magda hívta, a halott-madár nem tágitott mellőlem s egyre ajánkozott, hogy lezárta a lakást, ha kívánom, hogy a gazdasszony ne lophasson. Erre igazán nem gondoltam. Magda olyan becsületes volt mindig, hogy rut sértés lenne vele szemben.

Éjjel aztán megjött az édesapám. A Józsi bácsi lakására kísértem, mely most ugyis üres volt s neki persze ügyelnie kellett, hogy minden a lehető legkevesebb kiadással járjon. A haláleset mindig nagy csapás! Még ez is pénzbe kerül. Ott a lakásban találtuk azután az egyik unokaöccsöt,

A „Kolozsvári Kristály” Gőzmosógyár üzlethelyiségét Szalárdi-utca 9. szám alá helyezte át. (Rosenzweig fűzőipar épület)

Ruhafestés. Vegytisztítás. Gőzmosás.

hogy az csak negyed óráig volt képes a viznek ellenállni. Az épület megmentésére gondolni sem lehetett. A tulajdonos és az alkalmazottak kétségbeesve menekültek a minden pillanatban összeomlani készülő épületből.

A tulajdonos magánlakása a malomtől mintegy 100 méternyire a dombon van. A víz ide is eljutott, úgy, hogy a veszedelemben levő család kénytelen volt az épület padlására menekülni.

Az egyre növekvő ár rövidesen végzett a malommal. Kimozdította helyéből és a szomszédos község határába sodorta.

A víz a kaszálókról a lekaszált szénát elvitte s ugynevezett iszapos vízzel borította el úgy a kaszálót, mint a termőföldeket. A kár igen nagy. A magyarszéki járásban, Dobrosdon szintén nagy károkat okozott a felhőszakadás. Itt nagy zivatarral ment végbe. A villám több helyen lecsapott, de kárt nem tett.

Szombatságon a Ren és a Hollód patakok vize seperte végig a termést és kaszálót. A lakosság kára igen nagy. A gazdák kétségbeesve panaszkodnak a két patakra, mely már hat év óta teszi tönkre minden fáradozásuk gyümölcsét. A sokat szenvedett gazdák szívesen közreműködnének a veszedelmes patakok szabályozásánál, azonban nem tehetnek semmit, mert a Sebes-Körös felső része szabálytalan s addig minden patakrendezés fölösleges jócselekedet.

Nagy viharok voltak a belényesi és vaszkói járásokban is. Általában a vármegye déli részeiben rengeteg károkat idézett elő a víz. Ezen a vidéken, ha pár nap alatt meg nem változik az idő, ismét a múlt évi állapotok következnek be.

Az albán forradalom.

Prenk Bib Doda seregét megsemmisítették.

Berlin, jun. 25. A Berliner Tageblatt római tudósítója jelenti: Igaznak bizonyult, hogy Prenk Bib Doda seregét, amely négyezer emberből állott, részben megsemmisítették, részben elfogták. A fölkelők egyebűt is győzelmesen nyomulnak előre. Majdnem egész Albánia Skutari kivételével, lángokban áll.

Elbasszán után ma Ljusna is elesett és a harcokban egy német katonatiszt is halálát lelte, két ágyut és egy golyószórót pedig a fölkelők elhódítottak.

A Duraazó felé vezető uton asszonyok bolyonganak, akik elesett vagy megsebesült férjüket, fivérüket, vagy fiaikat keresik.

Vilmos fejedelem helyzete.

Berlin, jun. 25. Vilmos fejedelem helyzete tarthatatlan lett, mert délről és északról egyaránt rémhírek jöttek, hogy a lázadók rohamosan tért hódítanak.

A fejedelemnek az a serege, a mely délfelel közeledett Durazzo felé, hogy felmentse a fővárost, nagy vereséget szenvedett s kénytelen volt Berat felé menekülni. Két ágyuját, amelyeket előzőleg hasznavehetlenekké tettek a tüzerek, az ellenség hatalmába került. Szkutariából az a hírbír jött, hogy az ottani nép a fejedelem ellen kezd lázadni.

A letartóztatott ujságírók.

Páris, június 25. A Matin durazói tudósítója részletes tudósítást ír lapjában elfogatásáról. Az albán csendőrség öt és a pétervári távirati ügynökség tudósítóját felszólította, hogy vegyenek részt a sáncépítési munkákban, A két ujságíró ezt vonakodott

megtenni, mire elfogták, az őrszobába kísérték, hol hosszabb ideig fogvatartották.

A két ujságíró ama kijelentésére, hogy ők idegen alattvalók, a csendőrség parancsnoka azt válaszolta, hogy ő ez idő szerint nem ismer idegeneket Durazzóban. A két ujságíró csak a nemzetközi ellenőrző bizottság meg a francia és olasz követ közbelépésére bocsátották szabadon.

A váradi moziszeccs vidéki köruton.

Kolozsvárott négy napig fognak játszani.

Amit előre sejteni lehetett, az valóra vált. Az első váradi kísérlet nagyszerűen sikerült. Az új területen, a moziszeccsek területén legelőször Nagyvárad állított ki olyan darabot, amely nemcsak itt a pátriában, hanem a vidéki kultúra többi gócpontjában is dicsérettel megállja a helyét.

Nemcsak a váradi szerzőnek, Tompa Bélának szerzett ez elismerést és fényes sikert, hanem a színészeknek is és a mozidirektornak. Mert a fővárostól való függőség már nagyon kinos. Általános a panasz, hogy a filmek átlaga gyenge, lejátszott és elcsépett.

A lokális jelentőség nagyban elősegíti a siker elérését és igazán kívánatos, hogy a pesti obskurus befolyás alól felszabaduljon az erős, tisztább levegőjű provinc.

A váradiak kedves moziszeccese már a vidéken jár és egymásután hódítja meg az egyes városokat.

Legelőször Szolnokon mutatták be. Ugy Siknek, Leöveynek, Tompának, Szentgyörgyinek, mint az impresszáriónak egybehangzó

egy huszárkapitányt, aki a család másik ágát képviselte a temetésen és egy hallgatóságosan nagyanyám nővérének az érdekeit. Magda elbeszélte még egyszer a haláleset és a betegség részleteit, én is elmondtam, amit éppen tudtam, azután aludni mentünk. Másnap volt a felravatalozás.

Kinn a katonai helyőrségi kórházban tették ravatalra a nagybácsit, kinek külön kívánsága volt, hogy civilben temessék el. Itt volt az első összetűzés is. Az unokaöccs sokalta a temetési költségeket, szidta a vállalkozót, aki azt mondta, hogy mindjárt kitéti a földre a halottat az ércoporsóból s elmegy csak az eddigi költségeit térítsék meg, de azonnal. A szemem majd kiégett, a doktor nevetett a hátunk mögött s ha apám közbe nem lép, még megesisik rajtunk a szegyen.

Másnap volt a temetés. A század, mely a konduktot adta, négyszögben állott fel a ravatal körül, mely a kis udvar előtt volt felállítva s a luteránus lelkész megkezdte a maga hosszas búcsuztatóját. Nekem mindig visszás volt az, hogy egy embert, akit alig ismer a másik, mikor koporsóban fekszik előtte, úgy kidicséri, mintha mindig vele vacsorázott volna s úgy ismerné mint a zsebét. Miért teszi, csak tán nem azért a 20 koronáért, amit egy ilyen temetés hoz. Végül ennek is vége lett. Megindult a menet, szólt a banda, volt sortűz, aztán a behavazott farkasréti temetőből hazajöttünk.

Odahaza a Józsi bácsi elárvult szobájában aztán egy anokaöccs, ki váltig sanjálta, hogy nem uniformisban jött a temetésre, megkezdte a kutatást az örökség után. Becsengette Magdát, elkérte a kulcsokat s előkötötte azt a néhány ékszerdarabot, ami éppen található volt. Az íróasztalon bronztárgyakat keresett s dühös volt, hogy az

onkli karácsonyi ajándékai, miket itt-ott kapott, csak értéktelen csecsebecsék voltak. Aztán az ékszerékre került a sor, persze osztetni kellett. Hosszas válogatás, mustrálgatás után, miközben folyton az apámat unszolta a választásra, félretolta a gyémántgyűrűt, Józsi bácsi legkedvesebb s egyetlen értékes ékszerét s kijelentte, hogy ezt választja. Közben azon sóhajtozott, hogy miért is nem csinálnak az emberek végrendeletet, akkor milyen egyszerű volna minden. Kegyesen beleegyezett, hogy a két szoba butorzatát Magdának hagyjuk, amit olyan ünnepelesen adott szegénynek tudtára, mintha fejedelemi örökségről volna szó. Intette, hogy viselje jól gondját, mert manap drága a butor, főleg a plüs huzatos s aztán ezt is csak azért kapja, mert honorálni akarják az önfeláldozó ápolását.

Sikerült is neki végül megrikatni az öregasszonyt. A többi ékszer tárgyra nézve azt ajánlotta, hogy egy ékszerészhez megy s mindent megbecsületes. Hiába mondtuk, hogy fölösleges, arra hivatkozott, hogy ő korrekt ember s akaratlanul se akar senkit se becsapni. Végre is miután mindent az utolsó szegig felkutatott s nekem egy téliköpenyeged engedélyezett — „mert téged fiam szeretett az öreg” — egy kis pakkot csinált a maga osztályrészéből, hosszadalmasan elbucszott és eltűnt.

Edes apámnak csak azután jutott eszébe, hogy ki fogja hát a temetést fizetni, ki fogja a lakbért megfizetni s a sok apróbb kiadást. Hát bizony a felelettel adósunk maradt az elutazott örökös.

Apámnak is mennie kellett, a hivatala várta s csak én maradtam. Napok mulva meglátogattam Magdát, ki mintha egyszerre megváltozott volna. Eleinte csak duzzogott, panaszkodott, hogy milyen nehéz a lakást

kiadni, mikor azonban, mint hónapos szobát kiadta s a lakói egy heti ott időzés után fizetés nélkül odábbálltak, kifakadt, mindenkit tolvajnak, rablónak szidott, sirva panasolta, hogy kifosztották. Amilyen csendes volt azelőtt, olyan dühös, lármás lett. Persze az első csalódások, az életküzdelem keménysége elkeserítették. Egy azonban mindig szent volt neki: a bácsi, a megboldogult ellen nem zúgolódott. Nem panaszkodott, hogy egy garas nélkül hagyta őt, aki kora hadnagysága óta ápolta. Egyre arról fantáziált, hogy a sirját feldiszíti. Mikor egy szép napon tudtára adtam, hogy a helyőrség vaskeresztet akar a sirra tétetni, felpattant, hogy annak az urnak egy egyszerű vaskeresztet, na majd állíttat ő olyan köemléket, hogy még, tudja ő a köteleességét.

Jött a nagyvakáció, hazamentem a szüleimhez s csak szeptemberben kerültem megint Pestre. Magdának nyoma veszett, valahova elköltözött. Halottaknapján Nagyanyám megbízásából vittem ki egy koszorút a farkasréti temetőbe Józsi bácsi sírjára. Alig találtam rá a sok behorpadt halom között s mikor megtaláltam, alig ismertem meg. Szép szürke sarkó állott a bekerített sír fejénél, a sarkó lábánál két betű Sch. M. Schultz Magda. Beváltotta a szavát. „Tudta a köteleességét”. Én meg szégyeltem magam s a másikra gondoltam, aki olyan szép előadást tudott tartani arról, hogy meg kell becsülni a butorokat, mert drágák s talán azért is mert emlékek. Ilyenek a hollók. Azután arra gondoltam, hogy van egy közmondás, mely azt tartja, hogy az agglegény úgy él mint egy angyal, de úgy hal meg, mint a kutya. Néha azonban akad egy hűséges kutyatársa, mely a halála után is visszajár a sírjához.

K. Gy.

vallomása szerint kitűnő üzlet ez a szkeecs. A színészek mindenüvé fixre mennek. Tíz előadásért fejenként ezer koronát kapnak.

Szolnokon nagy sikerük volt. Tegnap már Csabán játszottak. Persze közben itt pihentek egy napot Váradon.

Csabáról ma visszajönnek Váradra és szombaton, vasárnap már Nyiregyházán játszanak.

Hétfőn és kedden Nagykárolyban mutatják be, szerdán pihennek s aztán négy napon keresztül Kolozsváron játszanak. Az impresszárióval most tárgyal az egyik aradi mozi.

Egyszerre kapós lett a váradi szkeecs. Nyáray Antal hatezer koronát ígért érte, de Tompa nem adja.

A most elsorolt városok után ők sem játszátk többet, mert pihenniök is kell a szigeti szezon előtt.

Rablógyilkosság Nagybecskerekén.

Véres éjszaka a korcsmában.

A megyei közkórháztól mintegy száz lépésnyire fekszik Wilhelm János sváb ember korcsmája. A korcsmát tegnap éjjel után bezárták. Ma reggel negyed hatkor egy éjjeli őr a sötétbe ment egy pohár pálinkáért. Benyitott a sötét mellett levő szobába, a hol borzalmas kép tárult elébe. Wilhelm János korcsmáros meggyilkolva feküdt az ágyában, mellette felesége, Lambert Róza, vérbefagyva. Az éjjeli őr segélykiáltására összeesdült a környék népe. A házaspár hullája borzalmasan összecsonkítva feküdt az ágyon. Megállapították, hogy a gyilkosok először a férfit, azután pedig az asszonyt ölték meg.

Wilhelm János testén több ütéstől származó zuzódás, a fején és a mellén késszurások, az asszony hulláján szintén sok késszurás tátongott és a fejét egy kemény tárgygyal összezuzták.

A rendőri bizottság az ágy mellett egy kendővel körülkötött egy kilós súlymértéket talált. A gyilkosok ezzel támadták meg áldozataikat. A holttestek fekvéséből megállapították, hogy a korcsmáros, aki különben is gyenge, vézna ember, nem igen védekezett, míg az asszony irtózatossal erőfeszítést fejtett ki. A merénylők először a kendőbe kötött sullyal támadtak áldozataikra, majd késsel szurkálták össze a házaspárt. A szoba szekrényeit kifeszítették, a benne lévő holmi szanaszét feküdt a földön.

Az éjjeli őr.

A gyilkosságot éjszaka 11 és 12 óra között követhették el. Valószínű, hogy a gyilkosok még az este belopóztak a korcsmahelyiségbe, vagy pedig a vendégek között voltak. Bizonyos azonban az, hogy késsel a korcsmahelyiség bezárása előtt elrejtőztek, mert Wilhelmék nem zárták volna be addig a korcsmát, a míg vendégek tartózkodtak ott. A gyilkosok a korcsmaajtó bezárása után, a mikor a házaspár szobájába ment, jöttek elő és láttak munkájukhoz.

Nem kell a pénzzel dicsekedni.

Wilhelmék vagyonos emberek voltak. Három házuk volt egymás mellett és megtakarított készpénzüik is. Wilhelmék két

nappal a gyilkosság előtt eldicsekedett a sógornőjének azzal, hogy ezernégyszáz forint készpénzt őriznek a szobájukban levő diván fiókjában. A rendőrség ezen a nyomon azonnal átkutatta a divánt, de a fiókból hiányzott a pénz. A lakásban két takarékbetét-könyvet is találtak, az egyik nyolcszáz, a másik pedig ezer koronáról szólt. A százkoronás postatakarékkönyv idegen névre volt kiállítva. Ezeket ott hagyták a gyilkosok.

A gyilkosság és a rablás után a merénylők a sötétbe mehettek, ahol több üveg sört megittak és a szalonnából is levágtak egy nagy darabot. A kifeszített szekrények mellett ugyanis sok üres sörösüveget és szalonnamaradványokat találtak.

A nyomozás megindult.

A délelőtti folyamán a rendőrség Budapestre telefonált, hogy küldjék le az államrendőrség két detektívjét, esetleg rendőrkyúakkal a nyomozás folytatására.

A meggyilkolt házaspár hullájának felboncolását elhalasztották.

A Nagyváradi Sport Egylet országos versenye.

Nemcsak sportkörökben, hanem a közönség körében is szokatlan érdeklődés és figyelem nyilvánul az NSE vasárnap rendezendő országos versenye iránt.

Hét egylet athlétagárdája fog hatalmas küzdelmet vívni az egyes helyezésekért és a training eredmények alapján előre is biztosra vehetjük, hogy legtöbb nabért az NSE athlétagárdája fogja nyerni. Valóban bámulatos eredményt ért el a NSE a kitartó és folytonos training által. A vidéki egyletek közt a legelső között áll, sőt egyes tagjainak eredményei országos viszonylatban is kitűnőknek mondhatók.

Az NSE mindjárt kezdetben nem az egyes kiváló erők, hanem a tömegsport jegyében kezdte meg működését és ennek köszönheti, hogy ma már minden egyes számból kiváló erők állanak rendelkezésére.

A vasárnap rendezendő 20 számból álló hatalmas verseny eredménye fogja ezt igazolni, amikor is nem lesz egyetlen olyan versenyszám sem, amelyikben NSE. athléta ne lenne helyezett, pedig minden számban hatalmas mezőnyök (10—15 induló) vannak.

A 20 számból 8 délelőtti, 12 délután kerül eldöntésre és pedig délelőtti a kezdő és ifjúsági, délután a kerületi bajnoksági és más handicap stb. számok.

A délelőtti verseny kezdete 9 órakor lesz a következő programmal:

1. 100 yardos síkfutás, 1. a) 100 yardos síkfutás döntője, 2. magasugrás (ifj.), 3. discodobás (ifj.), 4. fél angol mérföldes síkfutás (ifj.), 5. Gerelyvetés középfogással (ifj.), 6. hármassugrás, 7. Egy angol mérföldes síkfutás, 8. rudugrás.

A tulajdonképeni izgalmas verseny délután lesz, mikor a kerületi bajnokságok kerülnek döntésre. A fél 3 órakor kezdődő verseny programja:

9. 100 yardos síkfutás (ker. baj.). 10. Magasugrás. 10. a) 100 yardos síkfutás döntője. 11. Súlydobás (ker. baj.). 12. Fél angol mértföldes síkfutás (ker. baj.). 13. Távolugrás (ker. baj.). 14. Discodobás (ker. baj.). 15. 220 yardos síkfutás (hep.). 16. Gerelydobás szabadfogással (hep.). 17. Rudugrás (II. oszt.). 18. 4×100 méteres stafétafutás. 19. Kalapácsvetés (hep.). 20. 1 angol mértföldes síkfutás (hep.).

A délelőtti verseny 50 filléres training-jeggyel tekinthető meg. Délután a belépődíjak: tribünjegy 1 korona, 50 fillér, klubtagoknak 1 korona, állóhely 60 fillér.

Képek az albáni operettből.

Ahol mindenki lázadó.

I.

(Vilmos fejedelem csinosan berendezett hálószobája, mely egyszersmint a titkos kihallgatások színhelye is. Jelenleg — ezelőtt néhány hónappal — Vilmos fejedelem és Essád pasa vannak jelen.)

Essád: Fenség! Pompásan áll minden. Az ország nyugodt, és boldog Fenséged uralma alatt Soha életében nem volt ily biztonságban Fenséged élete.

Vilmos: (Megveregeti Essád vállát) — Brávó, kedves Essád. Brávó! Nem is képzeli, mily jól esik az, ha az ember élete biztonságban van. Ezért örököské hálás leszek önnek Kinevezem önt összes hadseregem felügyelőjévé. Igaz, hogy még most csak abból a néhány rongyos emberből áll a hadsereg, amit ugy kölcsön kaptam, de sebjaj, majd kerít ön magának sereget, melyben nagyszerű felügyelő lesz.

Essád: Oh fenség! Mily kegy!

Vilmos: (Elfordul, hogy ne lássa az örömkönyveket.) Óh! Óh! (Tekintete az éjjeli szekrényre esik, ahol egy bombát pillant meg. Meghül a vér az ereiben. Mikor egy kicsit felmelegkedett.) Mi az ott kedves Essád? Én ugy látom, bomba?

Essád: Ugy van fenség, bomba.

Vilmos: (Kérdőjellel változik, mintha csak ezt akarná mondani: Az én életem pompás biztonságban van)

Essád: Oh fenség, ezt én tettem fenséges ágya mellé és pedig az összes összeesküvők ellen. Tudniillik a bomba a palota titkos bejáratával van összekötve. Az összeesküvők biztosan ezen az ajtón jönnek. Abban a pillanatban, mikor az összeesküvők a titkos folyosóra lépnek, a bomba óraszerkezete működésbe jön, de csak akkor robban fel, mikor ők fenséged hálószobájában az ágy mellé érnek.

Vilmos: De kedves Essád, mi lesz én velem?

Essád: Oh fenség. A fő dolog, hogy az összeesküvők merénylete ee kikerüljön és hogy az összeesküvők meglakoljanak. Az általam kifundált terv által mindkettő el lesz érve.

Vilmos: (a hideg kezdi rázni, még egyszer megszorítja Essád kezét, aztán elválnak. Essád távozása után telefonál a nagyhatalmakhoz, hogy Essádot fogják el.)

II.

Kitört a lázadás. A fejedelem katonáit aprítják, mint a répát Vilmos bizalma Prenk Bib Dodában van. Neki kell megverni a lázadókat. Prenk Bib Doda a lázadók táborában a lázadók fővezérével huszonegyezik. Hol meleg van, hol szakad az eső.

A fővezér: Két ísz!

Prenk Bib Doda: Az enyém fucscs. (De hirnők jó, pihegve szól és levelet ad át Prenknek Prenk olvassa)

Kedves Dodikám!

Most már ne viccelj, hanem támadd hátba azokat a gazokat. Benned van minden reményem. Az én katonáim már a fübe haraptak.

Ölel

Vilmos,
fejedelem.

A sátorból kirugnak mindenkit, csak Prenk Bib Doda, meg a fölkelők fővezére marad benn.

Prenk Bib Doda: No nézd és olvasd.

A fővezér: Elolvassa a levelet, aztán felkacag.

Prenk Bib Doda: Nézd, kérlek, én már meguntam ezt az állapotot. Tudod mit. Tedd szépen a vállamra a kezéd és mond, hogy el vagyok fogva. Mit kukoricázzunk itt tovább.

A fővezér: Nagyszerű. Tehát ezennel foglyom vagy. He he he!

Prek Bib Doda: Most pedig tollat tintát ide, addig te keverd a kártyát. (Míg a fővezér keveri a kártyát, Prek ír)

Kedves Vili!

Meg támadtam ezeket hátulról, de fuccsba minden. Jelenleg el vagyok fogva és huszonegyezek a fővezérrel. Hiába, olyan rossz idő van. Ha te is itt volnál kaláberezhetnénk

Ölel
Dodikád.

III.

Vilmos felébred a durazzói palotában. Minekntánna senki sem jelentkezik, fel ölti reggeli kabátját, fejébe huzza a fejedelmi sapkáját, egy tál mosdóvizet készít magának. Az ablakból jól lehet látni a nagyhatalmukat. Ott nyújtóznak a tengerparton. Vilmos megmosdik aztán vigig járja az összes szobákat. Minden asztalon egy egy levél fekszik.

Kedves Fejedelem!

Itt vagyunk a lázadók táborában.

Aláírás.

— Tehát mindenki lázadó (gondolkozik.) Pompás ötletem van. (Kinéz.) Az egész város üres! A fejedelmi sapkát mosolyogva a sarokba csapja s a következő sürgőnyt meneszti Vilmos német császárhoz.

Kedves bácsi!

Süsd meg a fejedelemséget, én is lázadó lettem.

Vilmos.

Azután gyorsan egy karaj kenyeret vág és át siet a fölkelők táborába. A táborban öröm tüzeket gyujtanak s óriási lelkesedéssel kiáltják:

— Eljen Vilmos, Albánia fejedelme!

Még ki sem égtek az örömtüzek, dringent távirat jön Vilmos fejedelemnek Vilmos császártól Berlinből.

Ebadta öcskös drusám, megelőztél.

Vilmos,
rész, imp.

..FIREK..

Hangok a budapesti Jézus Szive processio után.

Budapest, június 25.

Régen nem látott Budapest oly impozáns processiót, mint amilyen volt a múlt vasárnap a Jézus Szive processiója. A jézustársaságiak templomából indult ki és a József-köruton, Üllői-uton, Kálvin-téren át József-utcán vissza, vonult a megszámlálhatatlan sokaság, mind áhitatba merülve, kifogástalan rendben, szent éneket zengve kísérték körül a legméltóságosabb Oltáriszentséget, míg sok-sok ezer az ut mentén meghatottan és imádságos szívvel szemlélte a tündéres látványt. Elöl a férfiak, az Oltáriszentség körül fehérbe öltözött imádkozó leánykák angyalszárnyakkal, mások rózsát hintve környezték az eucharisztikus Fenséget; utána urnók és fehérbe öltözött leányok csoportjainak beláthatatlan sora kis zászlókkal, jelvényekkel stb.

Minden beszélt itt; a körmenetben résztvevők és a szemlélők áhitata, ténykedő rendőrök s a villamoskocsik kalauzainak előzenyessége stb. mind azt jelezte, hogy az ünnepek ünnepeit üli, mikor a legméltóságosabb Oltáriszentséget hordja körül.

Mit éreztünk? Egy-egy szó, egy-egy jelenet a sok közül eléggé illusztrálja. „Örömkönnnyekkel néztük az ablakból a menetet“, mond az egyik; a másik „miért nem vagyok én katolikus“; a harmadik „én katolikus leszek“, de volt-e a sok ezer közül csak egy is, akinek szívét érintetlenül hagyta a látvány. Kinek nem rezgették át szívét a megindulás hullámai, midőn szegény anyákat láttak, kik könnyes szemekkel kis gyermekeikkel az ut szélén térdenállva emelték összekulcsolt kezüket; mikor a klinika előtt halvány betegek betegágyukról égő gyertyával a kezükben erőlködve emelkedtek fel, hogy üdvözöljék az Oltáriszentségben jelenlévő Jézust... Mintha megértette volna ft. P. Biró Ferenc házfőnök megindító szavát: Jöjj tehát közénk, édes Jézus — mondta a Szcitovszky-téren mondott beszédében. — Jöjj közénk, hadd vegyünk körül és kísérjünk körül Budapest utcáin. Szívünk szeretetének rózsáit hintjük lábad elé. Imádságunk tömjénillata vesz körül. Jöjj áldd meg egyházunkat, édes hazánkat, fővárosunkat, ezt a Babilont. Majd találsz az uton vakokat, akik nem látnak s nem hisznek. Gyógyítsd meg őket, hogy örök tüzre ne jussanak. Találsz bénákat, inaszakadtakat: kicsinyhitű, tehetetlen katolikusokat. Gyógyítsd meg őket, hogy örök tüzre ne jussanak! Találsz majd elhagyott utcai gyermekeket, kik apálan anyátlan már kiskorukban áldozata lesznek a közérköcselenségnek. Mentsd meg őket Jézus!... Találsz irástudókat, farizeusokat, akik téged gyűlölnék, ellened irnak és beszélnek, téritsd meg őket, hogy örök tüzre ne jussanak!... Szóval Jézus Szentséges Szive szeretetére apellált a szónok s mintha a Szentséges Sziv szeretete igézte volna meg a sokaságot.

Elmondotta: „Jézus Dávid fia könyörölj rajtunk“ és ő irgalmas volt hozzánk: nemes érzületet lövelt szívünkbe, eloszlatta a sötétséget, nevelte hitünket, reményüket és szeretetünket.

—bi.

MIELŐTT NYARALNI MEGY

intézkedjék előfizetése megújítása iránt. Lapunk követni fogja bárhová, a merre pihe nése, szórakozása utjai vezetnek. Lapunk hűségés kísérője lesz utain, mint az eszmék, melyeket hirdetünk, hűségés kísérői az embernek életén át. Mert eszmék szolgálatában állunk, azokat hirdetjük: a kereszténység eszméit. A kereszténység diadalmas világnézetét. Ezeknek az eszméknek léte örök. Új, modern volt a cészárok alatt, de modern és új lesz a bennünket követő századokban is. De jól tudjuk, hogy a XX. században élünk amikor ezeket az örök eszméket az új kor nyelvén kell hirdetnünk s meg kell mutatnunk, hogy ezek az eszmék alkalmazhatók minden kor életviszonyaira.

Lapunk hivatást tölt be ebbe a társadalomban. Eszméink ellenségei hangosabbak lettek. Mintha láz vett volna erőt rajtuk, kibujtak sötét oduikból s napfényre merészkedtek. A szabadkőművesség sötétséghez szokott alakjai előjöttek s a napfénynél radikálisoknak nevezik magukat. Ezeket a patkányokat vissza kell terelnünk oda az üregbe, melynek sötétjéből feltörtek.

Lapunk teljes egészében a tisztességes

sajtó organuma. Ugy hirdetett eszméi, mint előadásának hangja. Megir mindent, ami a társaságbeli embert érdekelhet s azon a hangon írja meg, melyet egy társaságbeli ember használni szokott. Csak azt írja meg, a mi megtörtént, azt megírja megvesztegethetlen pártatlansággal.

Ezek a mi erősségeink. Ezekre hivatkozva kérjük közönségünk támogatását továbbra is. Hogy megfeleltünk a közönség igényeinek, bizonyítja az, hogy olvasóink száma folyton szaporodik. Ezentul is áldozatos munkát fordítunk arra, hogy az igazság eszméi minél szélesebb körben elterjedjenek.

* A szavazókörök jóváhagyása.

Nagyvárad városa tudvalevőleg 9 szavazókört állapított meg az új választási törvény alapján. A szavazókörök beosztását a belügyminiszter helyesnek találta és jóváhagyva elküldötte Nagyvárad városának.

* Állami ösztöndíj egy nagyvárad tanulóknak.

A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter a Magyar Textil és Textilvegyészeti Gyárosok Országos Egyesületének fölterjesztésére Horváth István nagyvárad tanítóképző intézeti tanár hasonló nevű fia részére 1200 korona külföldi tanulmányi ösztöndíjat engedélyezett, hogy textilipari tanulmányait a nürnbergi királyságban fekvő reitlingeni textiltechnikumban bevégezhesse.

* Városi községi iskolaszék gyűlése.

A városi községi iskolaszék tanító választó gyűlést tart e hó 30-án, melyre az elnök következő meghívást bocsátotta ki:

Meghívó. Nagyvárad város községi iskolaszékének tagjait a városház bizottsági termében f. hó 30-án — kedd — délután 4 órakor tartandó tanítóválasztó s ezt követő rendes havi gyűlésre midőn tisztelettel meghívom, felkérem a tag urakat, hogy mert a választás megtartásához a tagok kétharmadának jelenléte szükséges, a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1914. június 23. dr Thury László, iskolaszéki elnök.

* Az új dékán. Még a múlt hó végén megejtették a kir. kath. jogakadémián a dékánválasztást és a jogi kar bizalma dr Siegmund Andor jogtanárt ültette a dékáni székbe. A múlt évi dékán dr Kiss Géza kiváló vezetése után valóban méltó kezekbe jutott az igazgatás. Az új dékán már szignálta is az első rendelkezéseket, amelyek a jövő iskolai évre szólnak. Dr Siegmund a nemzetgazdaság, pénzügytan, pénzügyi jog és statisztika kiváló tanára s érdemes munkálkodásával bizonyára nagy hasznára lesz az akadémiának.

* Új lap a vármegyében. Balassa Sándor a Debreceni Hirlap felelősszerkesztője tegnap bejelentette az alispánnak, hogy Derecskén Derecskei Ujság címmel társadalmi hetilapot szándékszik indítani.

* Egy körorvos balesete.

A vaskóhi járás egyetlen orvosát dr Friedmann Józsefet súlyos baleset érte e hó 12-én. A körorvos Király Béla járási számvevő kétkerekű talyigáján akart átmenni az egyik szomszédos községbe. A lovat a körorvos hajtotta. Vaskóhn tul a ló megugrott és az árok felé rántotta a könnyű járművet. A körorvos, aki még nem ismerte a lovat, annyira megijedt, hogy elejtette az ostort. A ló a talyigát belevitte az árokba, ahol az felborult. Az orvos a jármű alá került s

oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azóta ágyban fekszik s ott rendel medicinát betegeinek. Jellemző a vaskóhi viszonyokra, hogy tegnap a kórorvos kérvényt nyújtott be az alispánhoz, amelyben betegségére való hivatkozással azonnali segílyt kér az alispántól.

*** A jegyzők internátusa.** Biharvámegye törvényhatósága már régebben elhatározta, hogy a jegyzők kassai internátusában két alapítványt létesít. A belügyminiszter tegnap értesítette Fráter Barnabás alispánt, hogy a két alapítványi hely már az idén betöltendő. A vármegyének ezért augusztus 1-ig meg kell tenni az alapítványi helyekre ajánlatait. A két helyre csakis a jegyzők fiugyermekeit ajánlhatják. Az internátusból, a gimnázium, reál, kereskedelmi és polgári iskolába járhatnak a tanulók. A vármegye júniusi közgyűlésén tárgyalja a beérkező pályázatokat.

*** Az életmentő Marconigramm.** Londonból táviratozzák: A Transatlantichajóársaság egyik legnagyobb gőzöse, a „Nelson” borzasztó napokat élt át nemrég a Kanári szigetek tájékán, zátonyra jutott. Iszonyu jelenetek játszódtak le a megrémült utasok között és a hajó egész népe menthetetlennek látszott már, amikor végre segítség érkezett a „Viktória” hadihajó révén, amelyet drótnélküli táviró útján sikerült a vészjelekkel értesíteni. Az olvasóban, ha ilyen hírek ötlenek a szemébe, gyakran felmerül egy-egy kérdés. Tulajdonképpen hogyan is adták meg a vészjeleket? **Hogyan lehet száz meg száz kilométernyire beszélni az „üres levegőn” keresztül.** A napisajtónak nem lehet feladata, hogy minden szenzációs hír mellé külön tudományos magyarázatot csatoljon kommentárral. Ilyenkor aztán — mint tömérdek más esetben is — jó a lexikon, ha kéznél van. Még pedig a modern lexikon. Ilyen az a huszonöt kötetes Tolnai Világlexikona, melyet a Tolnai Világlapja ad ki és minden előfizetője, mint rendkívüli prémiumot, kötetenként husz korona bolti ár helyett három koronáért kapja. Most készült el a IV. kötet.

*** Felemelik a lapok előfizetési árait.** A főváros 7 legnagyobb lapja: Az Alkotmány, Magyarország, Az Ujság, Pesti Hírlap, Világ, Budapesti Hírlap, Pesti Napló előfizetési árait 32 koronára emelték fel július 1-től kezdve. Ezeknek a lapoknak egyes száma 12 fillér lesz.

*** A kutba ölte magát.** Berettyóujfalu községben egy 65 éves öreg ember: Vas Mihály a község mellett levő csorda itató közkutba ölte magát. Az öreg ember életuntságból követte el az öngyilkosságot. Egy idő óta állandóan arról panaszkodott a családjának, hogy megunta az életét. Két nappal ezelőtt eltűnt Vas Mihály. Családjá kutatta a községben, de nem akadtak nyomára. Tegnap reggel gyermekei a csorda itató kut közelében megtalálták az öregnek a esizmáját, mire gyanut fogtak, hogy apjuk beleugrott a kutba. Beszaladtak a községbe a megrémült gyermekek s elmondták a dolgot, mire rendőrök és tűzoltók mentek ki a kuthoz s hosszas kutatás után megtalálták és kihúzták az öreg ember holttestét. Mivel az öngyilkosságot kétségtelenül megállapították a körülményekből, az eltemetésre a hatóság megadta az engedélyt.

*** Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Szántó Pál nagyváradit lakost a nagyváradit m. kir. 8. felmérési felügyelőséghez ideiglenes minőségű felmérési gyakornokká nevezte ki.

*** Érdeklődők** szives tudomására, hogy itthon vagyok. Özv. dr. Deákné H. Zsuzsa műfogmester Nagyvárad, Kossuth-utca 2. (Fekete Sassal szemben.)

*** Változás a Romanul szerkesztésében.** A Romanul — a magyarországi tulzó románok lapja röviden adja hírül, hogy a lap szerkesztésének vezetését Goldis Lászlótól Dán Szevér dr. a komité titkára vette át. Különböző helyeken különböző okait látják ennek a változásnak, amely mintha a komité kebelében támadt egyenetlenségek, nézeteltérések hírét igazolná. Ezt Dán Szevér megcáfolta. A lap halad azon az uton, amelyet megkezdett mondotta. Pedig jobb uton is haladhatna.

*** Honvédszenekar a Royálban.** Ma este a Royálban operaestély lesz a következő műsorral: 1. Induló Szt. Ivánéji álomból Mendelssohn. 2. Nyitány „Hunyadi László” című op. Erkel. 3. Nagy ábránd, „Partifal” c. op. Wágner. 4. Egyveleg „Hugenották” című op. Meyerbeer. 5. Egyveleg az operaházból * * * 6. Nyitány „Tell Vilmos” című op. Rossini. 7. Részletek „La Bohéma” c. op. Puccini. 8. Nagyábránd „Hoffmann meséi” c. op. Offenbach.

*** Hunyadi Emil a Vigadóban.** A Vigadó mozgó-varieté igazgatósága újabb kellemes meglepetéssel szolgál a közönségnek. Leszerződött a Steinhard mulató illetve egész Budapest kedvencét Hunyadi Emilt a kitünő komikust és humoristát. Hunyadi már ismeri a közönség, tudja róla mindenki, hogy a legeredetibb ötletek a kacagató kuplék egész özönével mulattat, szórakoztat. Viszontlátjuk a mindig kedves Sziklai Benőt is, azt a fenomenális táncokomikust, aki mindig eredeti és új. Cserey Irma és Eperjesi Gitta elsőrangú kabarénekesnők is megérkeztek, úgy hogy a pompás mozi műsorral együtt a legelőkelőbb világvárosi mozgó-varieté műsora sem mulja felül a Vigadó mostani programját.

x A legújabb párisi kalap-ujdon-ságok egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

x A legjobb akarattal kérem győződjön meg a világhírű Rádium Bohémi, Japán Roma hegedű hur különlegességeimről. Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környei, Fráter nagysikerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalmok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsvay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x Kiadó lakások. Szöllős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csí-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 6 szám.

x Petőfi-utca végén a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

*** Eladó ház.** Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharvámegyei Takarékpénztár.

x Női fehér vászon fél cipő amerikai forma bőr sarokkal gombos, fűzős, kivágott, spangnis 5 korona. szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szandál 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérneműek legolcsóbb beszerzési forrása FEKETE JENÓNÉL Szent János-utcán Kis Pipa-vendéglő mellett. Telefon 13—70.

x Kossuth-utca 2. sz. házban a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Kiadó lakások. Szacsvay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

Fogak és fogcsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szépdiás nélkül, továbbá arany koronákat, csepifogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

**A legszebb
kézimunkák**

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

**„The Roosevelt Schoe”
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag**

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók

MULATSÁG

Nyomdászok János-ünnepélye a Püspök-fürdőben. Vasárnap fog lezajlani a nagyváradit nyomdászok János-ünnepélye a Püspök-fürdő százados fái között. Délután 4 órakor kezdődik a népünnepély a gyönyörű tágas terrasszon, mely különböző szórakoztató játékokkal lesz egybekötve. Lesz konfetti és serperutin-csata, szépség-verseny,

tombola-játék, quirtl-verseny, lepény-evés stb. Az agilis rendezőség minden díj nyertesnek gyönyörű tárgyat ajándékoz, ezenkívül több mint 30 értékes tárgy kerül kisorsolásra a tombola-játékon. Már a sok ajándéktárgy is garanciát nyújt, hogy a táncmulatságot megelőző népünnepélyt a legnagyobb siker fogja koronázni. — Este 9 órakor kezdődik a táncmulatság a tágas nagyteremben, melyen Kakuczi János, a fürdő hírneves cigányprimása 14 tagból álló zenekara fog muzsikálni. Éjfél után 3 órakor külön vonat áll a t. közönség rendelkezésére.

Tűzoltók mulatsága Berettyó-ujfaluban. A Berettyóujfalu Önkéntes Tűzoltó-testület — a Biharmegyei- és Nagyvárad Önkéntes Tűzoltószevetség évi közgyűlésével kapcsolatosan rendezendő — negyven éves jubileuma alkalmából 1914. évi június hó 28-ik napján, saját pénztára javára az e célra felállítandó sátorban zártkörű tánevigalmat rendez. Belélti díj 1 korona. Felülfizetések, a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

EGYESÜLETEK

A Feministák Nagyvárad Egyesülete f. hó 26 án, pénteken délután fél 6 órakor tartja évzáró közgyűlését, a városház bizottsági termében.

Ügyrend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár évi jelentése. 3. Pénztári jelentés. 4. Tisztújítás. 5. Munka program: a) cselédügy, b) anyavédelem, c) gyermekvédelem, d) Felső-Kereskedelmi leányiskola növendékeinek elhelyezése és felügyelete; e) Választójogi bizottság szervezése.

TÁVIRÁTOK

Ferenc Ferdinánd Mosztárban
Mosztár, jun. 25.

(Saját tud.) Ferenc Ferdinánd ma megérkezett. A trónörököszt a polgármester fogadta, kinek üdvözlő szavaira igen meleg hangú beszédben válaszolt a trón várományosa.

Pázmány Péter szobra.

Budapest, június 25.

Tizenhét év után végre felállítják Budapesten a tizedik királyszobrot: Pázmány Péter szobrát. A szobor, melynek alkotója Radnai Béla szobrászművész, már két év óta készen van s ezideig csak azért nem volt felállítható, mert a helyén a Kigó-téren, mostanáig egy áru-bódé állott. A leleplező ünnepség július első hetében lesz. Az ünnepségen részt vesz Csernoch János bibornok hercegprimás is.

Egy inas öngyilkossága.

Pécs, június 25.

Brauner Ferenc mecsekszabolcsi főaknász 13 éves Vilmos nevű fia tegnap délután borzalmas módon vett véget életének. A fiúcska ugyanis

egy fára felakasztotta magát s mikor már a kötélén függött, revolverrel a fejébe lőtt. Mire észrevették, halott volt. Az orvos megállapította, hogy a lövés maga is halálos lett volna, mégis a halál közvetlen oka a fulladás volt. A fiu eddig inas volt egy fűszerkereskedőnél, édesapja azonban elsején a bányában akarta alkalmaztatni. A különös öngyilkosságnak okát nem tudják.

Regényesarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Írta: Cseres Andor. 33.

— No, ha van, csak ki velem! — büszkélkedett az ügyvéd és bankigazgató.

— Értsd meg Salamon fiam, hogy mi a leányainkat nem úgy neveljük, mint a keresztények, nálunk csak biblia van, ez pedig nem hittan, nálunk talmud van, amihez a nő nem ért...

— Ne magyaráz olyan sokáig! — riadt az ősz emberre dr Brinza.

— Nehéz lesz ám megértened, — Salamon.

— Ugy sem adok rá semmit.

Az ősz ember nagyot lélezett és megkönnyebbülten felelt:

— Ezt jól mondtad, fiam. Hát értsd meg, hogy a váltó azért kellett, hogy... ha... a leányom téled elváljak... legyen mivel biztosítanom a hozományát.

— Elváljak? — kiáltott fel kacagva az igazgató, — hát te atyám, már erre gondolsz? Micsoda familia ez!

Az ősz ember amint kimondta azt, ami a szívét nyomta, nem bucsuzott el a vejétől, hanem indult kifelé az ajtón, még leányát sem kereste fel, ment egyenesen a vasúthoz és mint aki legjobban végezte dolgát, megtapogatván zsebét, ahova a váltót rejtette, futott haza, a távolban lakó családjához.

A főispán és dr Brinza pedig hozzá fogtak a nagy és merész tervek megvalósításához.

X.

Turay Barnabás kegyelmes ur a pártvezér-miniszter előszobájába nyitott be, ahol Buzival találkozott.

A hivatalos eladta, hogy a kegyelmes ur minisztertanácsban van, de mindjárt jön, tessék addig bemenni dolgozó szobájába.

A kegyelmes ur szó nélkül hagyta az előterjesztést és a főbíróhoz fordult, akit nyomban felismert.

— Adjon Isten! — szolt a jó képű magyarhoz, — mi jó szél vetette ide bíró uram?

Buzi alázatosan válaszolt:

— Megismert a kegyelmes ur?

— De meg ám, még most is orromban van a dohányja füstje.

— Nohát akkor goromba voltam.

— De azért jó barátok maradtunk! —

Hát vannak-e ott szociálisták? kérdé a kegyelmes.

— Vannak bizony, de még milyenek!

— kegyelmes uram. Ha tudnák ezek a — ne tessék sértésnek venni — pesti zsidók, tudtam, hogy eljőnnének.

— Sokan vannak-e? — kérdé a kegyelmes vidáman.

— Hát vannak, vannak, mert hogy olyanok is lenni kell, minekutána mindannyian a jó Isten 6 Szent felsége teremtményei vagyunk.

— De tessék azt, lehetnek úgy vagy kétszázan?

— Mán annyi nincs, kegyelmes uram,

tul sok is volna. Tetszik tudni, a mi paraszt-

esünk nem tudja felogni még azt a mély-séges tudományt, ami abban van.

— Hát százán vannak-e?

— No, no, kicsit túl sok volna.

— De ötven csak van?

— Nem az, ha már kell mondanom — hát ötven vannak.

— Ejnye az áldóját kendnek, hát ez is sok?

— Sok bizony, nem is kellene, mert hogy mind a falu terhe.

— Mi a foglalkozásuk?

— Kinek micsoda. Mireföldi János vak koldus, Keszeg Abrok pálinkás, Tintanyaló Adám községiapidijas, hogy a szél hordaná el, Neigyonkend Tamás még a felesége.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza októberre	— — —	12,71
Buza 1915. áprilisra	— — —	12,84
Rozs októberre	— — —	9,28
Zab októberre	— — —	7,63
Tengeri májusra	— — —	7,43
Tengeri júliusra	— — —	7,60
Tengeri 1915. május	— — —	7,31

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	780.—
Oszták hitelrészvény	—	600.50
4%-os koronajáradék	—	79.70
Oszt. magy. államv.	—	686.50
Jelzálogbank	—	399.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	489.—
Hazai bank	—	272.—
Magyar bank	—	486.25
Keresk. bank	—	3560.—
Rimamurányi	—	616.50
Salgótarjáni kőszén	—	680.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1000.—
Közuti vasut	—	583.50
Városi villamos	—	310.—
Adria	—	570.—

A szerkesztésért felelős:

Dr KRÜGER ALADÁR.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velence	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velence	9 17	11 21	3 47	7 33	9 46
Nagyvárad érk.	9 27	11 31	3 57	7 43	9 57

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:45 perckor, Püspökfürdőbe érkezik s. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:58 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velence	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 59	9 10
Rontó	8 47	10 46	3 17	7 06	9 17
V.-Velence	9 00	10 59	3 30	7 22	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 32	9 40

Vasárnap és ünnepen ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 16-ig közlekedik.

12164—1914. sz.

Hirdetmény.

A kereskedelmi m. kir. minister ur 20824/1914. III. sz. leiratával a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének kérelmére a bihari h. é. vasutak Nagyvárad-Érmihályfalvai vonalának át-helyezése, Biharpuspöki Össi pusztai összekötő vonalának létesítése és Össi puszta állomás bővítése céljaira Nagyvárad város határában szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI t. c. 32 §-a értelmében elrendelte. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága az ezen rendelet alapján megtartandó kisajátítási eljárás határpénztárjáról 391/1914 kb. sz. határozatával az 1914 évi július hó 23 napjának délelőtti 10 óráját, helyeül pedig a városi székház bizottsági terméjét jelölte ki.

Erről az 1881. évi XLI. t. c. 34 §-a értelmében az érdekelteket azzal értesitem, hogy a kisajátítási terv és összeírás példányai a városháza közigazgatási kiadóhivatalában I. em. 24. sz. szoba 1914. évi június hó 23-tól július hó 7-ig terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek s ezen idő alatt ott megtekinthetők és hogy a bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemileg határoz, ha a tárgyaláson az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Nagyvárad, 1914 június 15-én.

Rimler Károly,
polgármester.

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet
X. évtársulatába való belépésre.

A Magyar Bank kebelében működő „Magyar Takarékszövetkezet”

1914. év július hó 1-én megnyitja
X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel Nagyvárad város és Biharvármegye közönségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek lejegyzésével történik, melyek tetszésszerűen számban jegyezhetők.

Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor eszközölhetők és egy heti befizetés után mindenki megkapja a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen postakarakékpénztár útján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb betétek útján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hiteligényeit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani. A szövetkezeti tagok a teljesített befizetések 1/3 részét minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel mellett kölcsön vehetik. A szövetkezeti tagok a befizetett tőkéjüket a reális üzleteredmény részesedéssel együtt (minden egy koronás üzletrész után K 11.) megkapják.

A beiratások alkalmával minden 20 filléres üzletrész után 5 fillér beiratási díj fizetendő. Késedelmes befizetéseknél pedig amennyiben a tagok a késedelmet idejekorán pótolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága.

Ha nincs megegyedve

szabójával, m. r. drága vagy rozszul szab vagy
pontos, szóval bármikből. Keresse fel **DARABONT** C.Y. és T.R.S.A uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, tiszta, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről mal készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni „ 28 „ „ zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműek zsebkendők, ridikülők pénzerszények, ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi klóplí csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvétel, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Egyesült Biharvármegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, ön maga kezeli és eeknek megőrzésére a legmesszebb menő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharvármegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

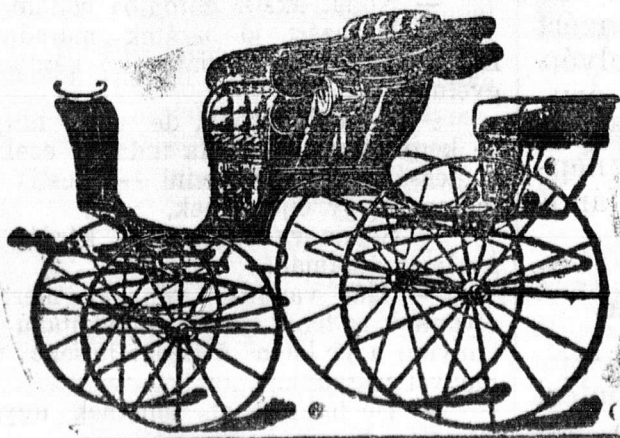
lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Standary György

kocsigyáros, volt es. és kir. gyógykovács,

Lakatos-utca 10. szám.

Telefon: 866.

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kívánatra rajzok után is készítenek a legmodernebb kivitelben.

Szőlőmoly ellen az egyedüli biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:
KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet
12-ik évtársulatába.

Leszámitoló és Jelzálogbank Rt.
kebelében működő

FILLERES TAKARÉK ÉS
SEGÉLYSZÖVETKEZET

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jövezhet fizletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebbszerű hetenkint ismétlődő betétek által a vagyonyüjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamatláb mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-BANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál fizletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

Filléres
Takarék és Segélyszövetkezet

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyvárad sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellelt olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyvárad Sörgyár
Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfinyabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejleléseket s javításokat, valamint aszur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendeles meggyőz mindenkit a harisnyák jószágáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét

áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

Ertesítjük t. feleinket, valamint a t. közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharmegyei főügynökségét átvettük és a biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű biztosítás u. m.

tűz, jég, betörés, üvegtörés, szállítmány és életbiztosítás

a legelőnyösebb feltételek mellett köthető. Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágazatát u. m.

baleset, automobil és géptörés elleni és szavatossági biztosításokat kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilágosítással készséggel szolgálunk (Telefon: 840. szám.)

Nagyvárad

Kereskedelmi és Forgalmi bank részvénytársaság.

Félikusz-fürdőbe induló fürdővonatok.
Nagyvárad és Váradvelence állomásairól

Nagyvárad állomásáról ind. reggel	4 ó. 35 p.	érk. Félikusz-fürdőbe reggel	5 ó. 02 p.
V.-Velence	4 " 47 "	" " " " " " " " " " " "	5 " 02 "
Nagyvárad	8 " 00 "	" " " " " " " " " " " "	8 " 33 "
V.-Velence	8 " 10 "	" " " " " " " " " " " "	8 " 33 "
Nagyvárad	10 " 00 "	" " " " " " " " " " " "	10 " 33 "
V.-Velence	10 " 10 "	" " " " " " " " " " " "	10 " 33 "
Nagyvárad	2 " 30 "	" " " " " " " " " " " "	3 " 03 "
V.-Velence	2 " 40 "	" " " " " " " " " " " "	3 " 03 "
Nagyvárad	4 " 55 "	" " " " " " " " " " " "	5 " 23 "
V.-Velence	5 " 00 "	" " " " " " " " " " " "	5 " 23 "
Nagyvárad	5 " 35 "	" " " " " " " " " " " "	6 " 03 "
V.-Velence	5 " 43 "	" " " " " " " " " " " "	6 " 03 "
Nagyvárad	8 " 31 "	" " " " " " " " " " " "	9 " 03 "
V.-Velence	8 " 41 "	" " " " " " " " " " " "	9 " 03 "

Félikusz-fürdőből visszautazás

Félikusz-fürdőből ind. reggel	7 ó. 45 p.	kor. érck. Nagyváradra d. e.	8 ó. 20 p.
" " " " " " " " " " " "	8 " 40 "	" " " " " " " " " " " "	9 " 10 "
" " " " " " " " " " " "	10 " 39 "	" " " " " " " " " " " "	1 " 10 "
" " " " " " " " " " " "	3 " 10 "	" " " " " " " " " " " "	3 " 40 "
" " " " " " " " " " " "	6 " 59 "	" " " " " " " " " " " "	7 " 30 "
" " " " " " " " " " " "	9 " 10 "	" " " " " " " " " " " "	9 " 40 "
" " " " " " " " " " " "	10 " 32 "	" " " " " " " " " " " "	11 " 00 "

Hódmezővásárhelyi Dankó Béla utódai Virág Károly az egész idényre szerződöttetett hirneves zenekara a Nagyvendéglő teraszain naponta 3-szor hangversenyez. Eredeti hegyiborok, elsőminőségű Kőbányai sörök, konyha házi-kezelésben, mérsékelt étlap árak állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Délután 5 órától este 9 óráig a zene hangversenyen egy hirneves tárogatós közreműködik. Minden szombat este tombolajáték, játék után táncmulatság a gyógyteremben Virág Károly és zenekara mellett. Konfetti, serpentin és tűzijátékkal egybekötve minden belépési díj nélkül. Érdekes csolnakázás egész napon át a «Halas taván» este 9 óráig.

Az utolsó vonatindulás Félikusz-fürdőből este fél 11-kor N.-Várad felé.

A *Katholikus Népszövetség* nagyváradai szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

Katholikus Népszövetségi *Otthon.*

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezetének tagjai részére alakult társas kör. **Tagsági díj egész évre négy kor.** Helyisége a Katholikus Kör épületében, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van.

A *Katholikus Népszövetség jogvédő irodája*

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Népszövetségi Otthon könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni. Jelzálogi kölcsönt ad. Elfogad betéteket.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnék.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elékezés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály szolgálnak.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthonban van. **Hivatalos órák** hétköznapokon d. u. 3—6 óráig.